

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการณ์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำชำ เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสถานะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่นอันเป็นสถานะแวดล้อมภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength - S) จุดอ่อน (Weak - W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity - O) และอุปสรรค (Threat - T) เป็นเครื่องมือเพื่อประเมินสภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำชำในปัจจุบัน ดังนี้

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strength - S)

1. ด้านการบริหาร มีการแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานงาน การมอบอำนาจ การกำกับ

ดูแล รวมถึงการประสานงาน/การอำนวยความสะดวก/ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นระบบและคล่องตัว

2. มีบุคลากรหรืออัตรากำลังที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน

3. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่พร้อมใช้ในการปฏิบัติงาน

4. มีพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติมีแม่น้ำสายสำคัญคือแม่น้ำยมและระบบชลประทานเหมาะแก่การทำเกษตร

จุดอ่อน (Weak - W)

1. การดำเนินงานโครงการโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานมีงบประมาณไม่เพียงพอ

2. จำนวนบุคลากรยังไม่เพียงพอต่อภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น ความทั่วถึงของการได้รับสวัสดิการจากรัฐ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่เพียงพอ ต้องได้รับการสนับสนุนและกระตุ้นจากหน่วยงานภาครัฐ

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity - O)

1. พื้นที่ตำบลอยู่ติดถนนสายเอเชีย การเดินทางเข้าออกตำบลมีความสะดวกสบาย สามารถพัฒนาเชื่อมโยงการคมนาคมได้มากยิ่งขึ้น

หน้า 74

2. เป็นเส้นทางผ่านไปยังจังหวัดพะเยา เชียงราย น่าน ลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่ สามารถพัฒนาให้เป็นตำบลส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของตำบลหรือถนนสายเศรษฐกิจ ให้เป็นที่รู้จักและสนใจของนักเดินทางหรือนักท่องเที่ยว

3. ยังมีความเป็นสังคมแบบชนบทที่มีความเกื้อกูลพึ่งพาอาศัยกันและกัน ทำให้ครอบครัว สังคมมีความอบอุ่นเข้มแข็ง

4. นโยบายจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่สนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น

อุปสรรค (Threat - T)

1. การให้บริการสาธารณะและการบริการทางสังคมบางประเภทยังมีข้อจำกัดทางด้านระเบียบ กฎหมายที่ไม่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ความต้องการในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการในการพัฒนาของประชาชนมีมากกว่าที่จะดำเนินการให้ได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งเกิดปัญหาความขัดแย้งกับหน่วยงานเป็นประจำ

3.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

1. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหา

1.1 การเดินทางถนนบางสายไม่สะดวก เนื่องจากเป็นถนนลูกรัง

1.2 ระบบไฟฟ้า ประปา ไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน

1.3 ไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

1) พัฒนาเส้นทางคมนาคม โดยการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ปรับปรุงถนนลูกรัง ก่อสร้างสะพาน บล็อกคอนกรีต ก่อสร้างถนนลาดยาง ปรับปรุงและขยายไหล่ทาง

2) ขยายเขตไฟฟ้าภายในหมู่บ้าน ขยายเขตประปาและก่อสร้างระบบประปาในหมู่บ้านยังไม่มี

3) ติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะให้ทั่วถึงทุกจุดที่เสี่ยงอันตราย และดูแลซ่อมแซมให้ใช้งานได้

2) ปัญหาด้านแหล่งน้ำ

สภาพปัญหา

2.1 ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง

2.2 ราษฎรไม่มีภาชนะเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง

2.3 ราษฎรขาดระบบประปาที่ดีในหมู่บ้าน

หน้า 75

2.4 แหล่งเก็บกักน้ำมีไม่เพียงพอต่อพื้นที่เกษตรกรรม

2.5 แหล่งน้ำขาดการปรับปรุงดูแล

2.6 ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่มีอยู่อย่างเต็มที่

2.7 แหล่งน้ำธรรมชาติตื้นเขิน

2.8 ประชาชนยังขาดจิตสำนึกและความร่วมมือในการดูแลรักษาสภาพ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

1) จัดให้มีและปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคให้เพียงพอและสามารถใช้การได้ตลอดปี

2) จัดหาภาชนะกักเก็บน้ำที่มีความคงทนแข็งแรงให้กับประชาชนใช้ในการกักเก็บน้ำ

3) ก่อสร้างและปรับปรุงระบบประปาให้ประชาชนได้ใช้อย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้านที่มีความต้องการ

4) สร้างแหล่งน้ำทางการเกษตรและทำการปรับปรุงดูแลให้กักเก็บน้ำได้ตลอดปีเพื่อให้เกษตรกรได้มีน้ำใช้ทำการเกษตรอย่างเพียงพอและทั่วถึง

5) สำรวจและแก้ไขสภาพแหล่งน้ำที่ขาดการดูแลให้อยู่ในสภาพดีและสามารถใช้การได้

6) ทำการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะทุกปีเพื่อไม่ให้ตื้นเขิน

7) ปลุกจิตสำนึกและแรงจูงใจให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมกันดูแล อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

3) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา

3.1 ประชาชนขาดเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

3.2 ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการดำรงชีวิตตามวิถีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถูกกระแสวัฒนธรรมวัตถุนิยมบริโภคนิยมครอบงำ ทำให้มีการแข่งขันกันในการดำเนินชีวิตแบบสมัยใหม่ และมีค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องมหนี้สินเพิ่มมากขึ้น

3.3 ยังไม่มีการรวมกลุ่มอาชีพที่ยั่งยืน ทำให้การสนับสนุนงบประมาณหรือความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นจึงเป็นเรื่องยาก

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มอาชีพ กลุ่มกองทุนต่างๆ

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

1) จัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้เพียงพอ และจัดตั้งกองทุนกลุ่มต่างๆ เพื่อระดมทุน

2) สร้างจิตสำนึกและให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้วิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมตะวันตกและการใช้ชีวิตแบบฟุ่มเฟือย

หน้า 76

3) สร้างฐานอาชีพที่ยั่งยืนโดยการส่งเสริมกลุ่มอาชีพและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งและได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ด้วยการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก

4) ปัญหาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สภาพปัญหา

4.1 ขาดเงินทุนและโอกาสในการศึกษาต่อ

4.2 สถานศึกษาไม่ได้มาตรฐานเมื่อเทียบกับสถานศึกษาในชุมชนเมือง

4.3 เด็กก่อนวัยเรียน ไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม

4.4 เยาวชนรุ่นใหม่ขาดความสนใจในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้การสืบสานไว้ให้คงอยู่เป็นเรื่องยาก

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย เด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

- 1) จัดหาทุนพัฒนาชีวิตเพื่อช่วยเหลือเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา
- 2) พัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อสภาพท้องถิ่น
- 3) พัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่มีหน้าที่ในการดูแลเด็ก

รวมถึงจัดสภาพ

แวดล้อมและอาคารสถานที่ให้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมต่อวัยของเด็กแต่ละช่วยวัย

5) ปัญหาด้านสังคม

สภาพปัญหา

5.1 ผู้ด้อยโอกาสถูกทอดทิ้งจากครอบครัวและสังคม ทำให้มีคุณภาพชีวิตไม่ดี

5.2 คนในชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม

5.3 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินยังไม่เพียงพอ

5.4 ขาดผู้นำด้านการกีฬาในชุมชน กิจกรรมไม่ต่อเนื่อง สถานที่ออกกำลังกายและที่พักผ่อนขาดแคลนระบบสาธารณสุขปโภคสาธารณสุขการที่มีประสิทธิภาพ

5.5 การแพร่ระบาดของยาเสพติด ความไม่เข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ทำให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น การให้ความรู้ความเข้าใจในระดับชุมชนยังไม่ทั่วถึง

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน ผู้ด้อยโอกาส แกนนำและอาสาสมัครด้านการรักษาความปลอดภัยและอาสาสมัครด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถาบันครอบครัวและเครือข่ายด้านต่างๆ

หน้า 77

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

1) สร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความรักความผูกพัน ให้การดูแลบุคคลในครอบครัวอย่างใกล้ชิดไม่ทอดทิ้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

- 2) ส่งเสริมการร่วมมือสมัครสมานสามัคคีในการทำกิจกรรมชุมชนร่วมกัน โดยให้ทุกช่วงวัยได้มีโอกาสพบปะกันเพื่อมิให้เกิดช่องว่างในการอยู่ร่วมกัน
- 3) สร้างระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพ
- 4) ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาอย่างต่อเนื่องเพื่อลดอัตราการชั่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด สร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการที่มีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
- 5) จัดกิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และเข้าถึงทุกพื้นที่ในเชิงรุก พร้อมทั้งให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เข้ามา ดำเนินการในพื้นที่เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน

6) ปัญหาด้านสาธารณสุข

สภาพปัญหา

- 6.1 การแพร่ระบาดของแมลงพาหะนำโรคและโรคไข้เลือดออกที่ต้องใช้ งบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหามีเพิ่มขึ้นทุกปี
- 6.2 ขาดความรู้ในเรื่องสุขภาพอนามัยการป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ
- 6.3 เด็ก เยาวชน ประชาชน ให้ความสำคัญกับการกีฬาน้อย การจัด กิจกรรมออกกำลังกายขาดความต่อเนื่องและยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การ บริหารส่วนตำบล

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

- 1) จัดกิจกรรมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการป้องกันดูแลตนเองให้พ้น จากโรคและแมลงนำโรคเพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและงบประมาณในการป้องกัน และรักษาพยาบาลต่อไป
- 2) สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในการดูแลรักษาสุขภาพ ตนเองจากแพทย์แผนไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้ยาแพทย์แผนปัจจุบัน อย่างปลอดภัย การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บด้วยการออกกำลังกายและบริโภคอาหาร อย่างถูกต้องเพื่อประหยัดงบประมาณในการรักษา
- 3) จัดกิจกรรมหรือให้การสนับสนุนการส่งเสริมการกีฬาอย่างต่อเนื่องทุก ปี สร้างแกนนำด้านสุขภาพให้เพียงพอต่อความต้องการ

7) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพปัญหา

7.1 ขาดงบประมาณในการดูแลและพัฒนา

7.2 ขาดการมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ตามถนน ริมแม่น้ำลำคลอง ตลอดจนการดูแลสถานที่สาธารณะ

7.3 ประชาชนขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาขยะล้นเมือง

พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความต้องการในการแก้ไขปัญหา/การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

1) จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอหรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) รณรงค์สร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลรักษาและปลูกต้นไม้ในพื้นที่ให้เป็นพื้นที่สีเขียวและรักษาสภาพริมแม่น้ำไม่ให้เสียหายจากเหตุภัยธรรมชาติ

3) สร้างความตระหนักและความร่วมมือในการจัดการปัญหาขยะทั้งในระดับครัวเรือน และระดับชุมชน/ตำบล เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้สวยงาม รวมถึงลดปัญหามลภาวะจากขยะ